

číslo ve spisu:

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
KATOLICKÁ TEOLOGICKÁ FAKULTA

THÁKUROVA 3, 160 00 PRAHA 6

Katedra/Ústav: Ústav dějin křesťanského umění

Posudek oponenta/oponentky bakalářské práce

jméno oponenta/tky Mgr. Sylva Ondrejičková, Th.D.

Autor/autorka práce: Denisa Ryšavá
Studijní program/obor: Historické vědy, Dějiny evropské kultury
Název práce: Uherskobrodští židé a jejich kultura na konci své éry
Vedoucí práce: prof. PhDr. Zdeněk Beneš, CSc.
Rozsah práce: 91 314 znaků včetně mezer

1. Kritické zhodnocení

Kritéria hodnocení	splňuje bez výhrad	splňuje s drobnými připomínkami	splňuje s výhradami	nesplňuje
A. Formální a jazyková kritéria				
Práce odpovídá rozsahovým podmínkám	☒	☐	☐	☐
Práce má odpovídající jazykovou úroveň (pravopis, stylistika)	☐	☒	☐	☐
Formální zpracování práce (celková struktura a její logičnost)	☒	☐	☐	☐
Dodržení stanovených zásad citačních pravidel; formální jednota poznámkového a kritického aparátu	☒	☐	☐	☐
Zpracování příloh	☒	☐	☐	☐

Celková typografická úprava	☒	☐	☐	☐
B. Obsahová kritéria				
Práce jasně formuluje své cíle a metodiku jejich dosažení	☐	☒	☐	☐
Práce stanovených cílů dosahuje	☐	☒	☐	☐
Práce kriticky pracuje s primárními prameny i sekundární literaturou	☐	☒	☐	☐
Autorovy/autorčiny soudy a hodnocení jsou argumentačně podloženy	☐	☒	☐	☐
Autor/ka umí pracovat s odbornou terminologií a využívá jí	☐	☒	☐	☐
V práci jsou jasně vyjádřeny dosažené cíle	☒	☐	☐	☐

2. Celkové hodnocení práce

(stručná charakteristika (v případě potřeby je možné užít zvláštní přílohy)

Předložená bakalářská práce Denisy Ryšavé se zabývá kulturou uherskobrodských Židů na sklonku jejího rozvoje v předválečném období se širším záběrem od počátků židovského osídlení v dané lokalitě (kap. 2.1.-2.2. - zde vychází převážně ze Zemkovy a Markovy práce). Více pozornosti věnuje oprávněně analýze národnostní situace za první republiky (kap. 2.3.), aby přešla k osudu obce v protektorátní situaci města a persekuci obyvatel (kap.2.4.). Kapitola 3. o památkách v Uherském Brodě je doplněna potřebnou obrazovou přílohou.

Autorčina heuristická základna zohledňuje podstatné zdroje včetně primárních (zejména regionální provenience v kap. 2.3.-2.4) a sekundárních zdrojů. Bylo by přiměřené vycházet i ze širšího spektra a neopomenout případné příspěvky autorů, kteří působili v kolektivu Encyclopaedia Judaica. Podobně také lze zmínit i novější studie (př. Eva KALOUSOVÁ: Životní příběh Arnošta Schöna z Uherského Brodu. In Židé a Morava XIII, 2007, 179-196; Pavel KOČMAN: Mezi vrchností, křesťany a vlastní obcí - prostor k životu a podnikání v 17. století na několika příkladech z jihomoravských židovských obcí. In Judaica Bohemiae XLVI - Supplementum, 2011, 293-313).

Zajímavým bodem pro rozpracování kulturního života uherskobrodských Židů by byla i otázka německých kázání rabína Moše Naschera (um.1885) a německého tradičního vzdělání pod patronátem rabína Hermanna Rotha (um. 1864), ale i další počiny rabínů Moše Davida Hoffmanna (um. 1889), Mořice Junga (um. 1921); dále osudy r. Kalmana Nürenbergera a Felixe Brunna (um. 1941).

Autorka se také zaměřuje na přínos orálního svědectví. Denisa Ryšavá volí tuto metodu velmi vhodně, aby popsala převratnou událost holocaustu. Místy klade důraz na pasáže, které dokládají ideál pravého lidství a etických hodnot, k nimž se především W. Bock (asimilovaný - a přece syn orthodoxních rodičů) uchyloval. Lze určitě doporučit, aby autorka při dalším rozvíjení tématu pokračovala a seznámila čtenáře podrobněji s vlastním hodnocením tradovaného rozhovoru.

Práce je psána kultivovaným jazykem, přesto by si zasloužila redigování překlepů, sjednocení velkých a malých písmen (př. žid-Žid, Árijec-árijec). Velmi bych doporučila konzultovat transkripci hebrejských termínů a podrobnější znalost jejich významu (př. Bikurcholim – Bikkur cholim; Gemilush – Gemilut/Gemilus, s. 15), dále i psaní německé terminologie (př. zugänglich - zugänglich, Judisches Geschäft - Jüdisches Geschäft, s. 24nn).

Nezbývá, než zmínit několik poznámek k problematičtějším místům:

- Pojem ŽO (tj. židovské obce) je užíván střídavě k označení sídliště, institucí obce, obce samotné (mj. s. 12; "sloučení ŽO s městem" s. 20).

- Pojem "germanizace" (s. 12) a její postup "v 50. letech" 19. století je diskutabilní, ale samotný jev si zasluhuje hlubší pozornosti vzhledem k tomu, že v dané kapitole se židovská kultura zasazuje do česko-německého kontextu od 19. století až ke vzniku republiky.

Relevantní jsou zde dopady josefínské reformy židovského školství a jejich vliv na vzdělání židovské populace, dále opakované imigrace z Vídně a Dolních Rakous.

- Určitě lze doporučit kritický přístup k hodnocení v užívaných zdrojích, zejména Zemkovy a Markovy práce, mj. "Mezi městskou buržoazií patřili měšťani, německé obyvatelstvo, rodiny obchodníků, především těch židovských a řemeslníků" (s. 12), "dělnictva zastupujícího moderní proletariát" (s. 14).

- „Endlösung“ (s. 23) se vztahuje až dalšímu stádiu persekuce od července 1941.

- Lze doporučit více propojit popis památek v kap. 3 s obrazovou přílohou a zejména zkvalitnění plánu židovského sídliště (s. 49), uvést zdroj pro srovnání s Portugalskou synagogou v Amsterdamu, více zohlednit přínos osobností, jejichž náhrobky/ macevy jsou uloženy na novém židovském hřbitově.

Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení velmi dobře.

3. Otázky a náměty práce k diskuzi při obhajobě

Jakými údaji lze podepřít vznik židovské obce v Uherském Brodě? Jaký byl vztah královských měst a židovských obyvatel? O jaké instituce se obec historicky opírala?

Kterým aspektům kultury uherskobrodských Židů se věnuje Vojtěch Rakous?

Proč jste si vybrala v praktické části rozhovor s p. W. Bockem? V čem se liší Bockova reflexe životní pouti nacistickými koncentračními tábory (popř. jeho dalších osudů) od reflexe dalších pamětníků (př. A. Schön, E. Kulka)?

Doporučení práce k obhajobě	doporučuji
------------------------------------	-------------------

Návrh doporučení k obhajobě: doporučuji, nedoporučuji

Datum: 21.8.2016

Podpis: